

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

SAYI : 2019/5523-S.8294

BAŞVURU NO : 2019/8071

KARAR TARİHİ : 12/07/2019

TAVSİYE KARARI

BAŞVURAN :
BAŞVURUYA KONU İDARE : İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
BAŞVURUNUN KONUSU : Tekniker olarak atanma talebi hk.
BAŞVURU TARİHİ : 16/04/2019

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Başvuran özetle; İçişleri Bakanlığı personeli olduğunu, 2007 yılında yapılan merkezi yerleştirme ile Önlisans mezunu, VHKİ olarak memuriyete başladığını, 2009 yılında evlendiği J. Yüzbaşı ...'un, 2011 yılında PKK ile girdiği çatışmada şehit düşmesi üzerine unvan değişikliği sınavına girmeksizin tekniker kadrosuna atanmak için kurumuna müracaat ettiğini ancak talebinin, 3713 sayılı Kanun gereğince şehit yakınlarına tanınan iş istihdamı hakkı ile işe yerleşmediği gerekçesiyle reddedildiğini belirterek Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

II. İDARENİN BAŞVURUYA İLİŞKİN AÇIKLAMALARI

2. Başvuruya konu iddialar hakkında bilgi ve belge talebimize istinaden İçişleri Bakanlığı tarafından gönderilen 20/05/2019 tarih ve ... sayılı cevabi yazıda özetle: Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı emrinde toplam (277) adet (Merkez: 47, Taşra:230) Tekniker kadrosu bulunduğu, bu kadrolardan (40) adetinin (Merkez:11, Taşra:29) boş olduğu,

2.1 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Geçici 15 inci maddesinde; *"Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, ek 1 inci madde kapsamında göreve başlayan personelden.* Devlet Personel Başkanlığı tarafından atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanları 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alanlar, bu unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara kamu kurum ve kuruluşlarınca sınava tabi olmaksızın atanırlar. İhraz etmiş buldukları kadroların atandıkları kamu kurumlarında olmaması halinde ilgililer asli memurluğa atandıktan sonra bir defaya mahsus olmak üzere diğer kanunlarda yer alan herhangi bir kontenjan sınırlamasına tabi olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanabilir. " hükmü yer aldığını, adı geçenin KPSS yoluyla 2007 yılında merkezi yerleştirme ile memuriyete başladığı göz önünde bulundurulduğunda, yukarıda

zikredilen kanun hükmüne istinaden ilgilinin Tekniker unvanlı kadroya atamasının yapılamayacağına değerlendirildiği,

2.2 Şikâyet konusu talebe ilişkin olarak şikâyet sahibi veya diğer ilgililer tarafından yargı organlarına açılmış/sonuçlanmış bir dava ile ilgili olarak Genel Müdürlüklerine ulaşan herhangi bir bilgi/belge bulunmadığı belirtilmiştir.

3. **Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının 30/05/2019 tarih ve ... sayılı cevabi yazında ise özetle;** Bakanlık Şehit Gazi Bilgi Sisteminde yapılan incelemede, Şehit ...'a ait olan istihdam hakkından yakınlarından hiç kimsenin faydalanmadığı, hak sahibi olan eşinin ve kardeşlerinin de bu hakların kullanımına ilişkin herhangi bir başvurusunun bulunmadığı bildirilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

4. **18/10/1982 tarihli ve 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10 uncu maddesinde;** (Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.

4.1 “Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı” başlıklı 74 üncü maddesinde; “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir. Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına bağlı olarak kurulan Kamu Denetçiliği Kurumu idarenin işleyişiyle ilgili şikâyetleri inceler.”,

5. **29/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrası;** “Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.”,

6. **12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun, Geçici 15 inci maddesinde;** “Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, ek 1 inci madde kapsamında göreve başlayan personelden, Devlet Personel Başkanlığı tarafından atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanları 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alanlar, bu unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara kamu kurum ve kuruluşlarınca sınava tabi olmaksızın atanırlar. İhraz etmiş buldukları kadroların atandıkları kamu kurumlarında olmaması halinde ilgililer asli memurluğa atandıktan sonra bir defaya mahsus olmak üzere diğer kanunlarda yer alan herhangi bir kontenjan sınırlamasına tabi olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanabilir.”

7. **29/4/1992 tarihli ve 3795 sayılı Bazı Lise, Okul ve Fakülte Mezunlarına Unvan Verilmesi Hakkında Kanunun, “Unvanlar” başlıklı 3 üncü maddesinde;** “Mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ile denkliği Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilen diğer mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarından mezun olanlar ve bu okullara denk mülga okullardan mezun olanlara **“teknisyen”**, Unvanı verilir.

Bu unvanlar, eğitim görülen dalın ismi ile birlikte kullanılır.”

8. 9/5/2014 tarihli ve 28995 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Terörle Mücadele Kanunu Kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İstihdam Edilecekler Hakkında Yönetmeliğin;

8.1. “Kadro ve pozisyonlara ilişkin hususlar” başlıklı 10 uncu maddesinde; “ (2) Hak sahiplerinden ilköğretim, ortaokul ve ilkokul mezunu olanların hizmetli unvanlı kadro ve pozisyonlara; ortaöğretim ve yükseköğretim mezunu olanların, atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanın 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alması koşuluyla ihraz etmiş buldukları unvanlara, bunların dışında kalan ortaöğretim ve yükseköğretim mezunlarının ise memur unvanlı kadro ve pozisyonlara atama teklifleri Başkanlıkça yapılır.”

8.2. “İhraz edilen unvanlara atanma” başlıklı geçici 3’üncü maddesinde; “1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, Başkanlık tarafından Kanunun ek 1 inci maddesi kapsamında atama teklifleri yapıp göreve başlayan personelin atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumu itibarıyla ihraz ettiği unvanın, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alması halinde, ilgili personel bu unvana ilişkin kadro veya pozisyona kurumu tarafından sınava tabi olmaksızın atanır.”

(2) Birinci fıkraya uyarınca yapılacak atama işlemlerinde ilgili kamu kurum veya kuruluşunun 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin veya 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki cetvellerde yer alan mevcut kadro ve pozisyonları dikkate alınır.”

Düzenlemeleri bulunmaktadır.”

IV. KAMU DENETÇİSİ SADETTİN KALKAN'IN KAMU BAŞDENETÇİSİ'NE ÖNERİSİ

9. Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; başvuranın talebinin kabulü ile tavsiyede bulunulması yönünde hazırlanan öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

V. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden

10. Başvuran, 2007 yılında yapılan merkezi yerleştirme ile ön lisans mezunu VHKİ olarak memuriyete başladığını, eşinin, 2011 yılında PKK ile girdiği çatışmada şehit düşmesi nedeniyle unvan değişikliği sınavına girmeksizin tekniker kadrosuna atanma talebiyle Kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

11. **12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun; Geçici 15 inci maddesinde;** “Bu maddenin yürürlük tarihinden önce, ek 1 inci madde kapsamında göreve başlayan personelden, Devlet Personel Başkanlığı tarafından atama teklifinin yapıldığı tarihte öğrenim durumları itibarıyla ihraz ettikleri unvanları 190 sayılı Kanun Hükmünde

Kararnamenin eki cetvellerde yer alanlar, bu unvanlara ilişkin kadro veya pozisyonlara kamu kurum ve kuruluşlarınca sınava tabi olmaksızın atanırlar. İhras etmiş buldukları kadroların atandıkları kamu kurumlarında olmaması halinde ilgililer asli memurluğa atandıktan sonra bir defaya mahsus olmak üzere diğer kanunlarda yer alan herhangi bir kontenjan sınırlamasına tabi olmaksızın kamu kurum ve kuruluşlarına naklen atanabilir.” düzenlemesine yer verilmiş olup; 09/05/2014 tarih ve 28995 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Terörle Mücadele Kanunu Kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İstihdam Edilecekler Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinde ise, Kanunun Ek 1 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlarda görev yapanlar ile istihdam hakkını sağlayan olayın meydana geldiği tarihten sonra söz konusu kurum ve kuruluşlarda görev yapmakta iken bu görevinden ayrılmış olanların hak sahibi sayılmayacakları kurala bağlanmıştır.

12. Başvuranın ise 2007 yılında yapılan merkezi yerleştirme ile ön lisans mezunu, VHKİ olarak memuriyete başladığı, 09/05/2014 tarih ve 28995 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Terörle Mücadele Kanunu Kapsamında Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İstihdam Edilecekler Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesi kapsamında, şahadet olayının vuku bulduğu 2011 yılı itibariyle istihdam hakkından yararlanma imkanının da bulunmadığı, **3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Geçici 15 inci maddesindeki düzenlemenin ise aynı Kanunun Ek 1 inci maddesi kapsamında istihdam hakkından yararlanarak işe yerleşmiş** şehit yakınlarını kapsadığı, dolayısıyla başvuranın, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Geçici 15 inci maddesindeki düzenleme kapsamında tekniker kadrosuna atanmasına yönelik talebinin idarece reddedilmesi işleminde hukuka aykırı bir yön görülememişse de Hukukun, hakkaniyeti sağlayacak biçimde uygulanmasının “*iyi yönetimi*” gerçekleştirmeye yönelik bir araç olduğu hususu göz ardı edilmemelidir.

13. Nitekim **29/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun “Kurumun görevi” başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasında;** Kurum, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve **hakkaniyete uygunluk** yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevli olduğu düzenlemesine yer verilmiş, **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın “Kanun önünde eşitlik” başlıklı 10 uncu maddesinde ise;** çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılmayacağı hükme bağlanmıştır.

14. Anayasa Mahkemesinin, 23.07.2011 tarih ve 28003 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 14.04.2011 gün ve E:2008/35, K:2011/65 sayılı kararında da; “Anayasa’nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa’ya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık olan devlettir. Yasaların kamu yararının sağlanması amacına yönelik olması, genel, objektif, adil kurallar içermesi ve **hakkaniyet ölçütlerini gözetmesi** hukuk devleti olmanın gereğidir.”

---

açıklamasına yer verilmiştir.

15. Şikayet başvurusu kapsamında Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen 30/05/2019 tarih ve 1388773 sayılı cevabi yazıda ise; başvuranın eşi, Şehit ...'a ait olan istihdam hakkından, yakınlarından hiç kimsenin faydalanmadığı, hak sahibi olan eşinin ve kardeşlerinin de bu hakların kullanımına ilişkin herhangi bir başvurusunun bulunmadığı bildirilmiştir.

16. Yukarıda anlatılan hususlar, idarenin konu ile ilgili açıklamaları, ilgili mevzuat ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Geçici 15 inci maddesindeki düzenleme kapsamında tekniker kadrosuna atanmasına yönelik talebinin idarece reddi işleminde mevzuat hükümlerine aykırı bir yön bulunmadığı ancak şehit yakını statüsünde memuriyete başlayan bir personelin, 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Geçici 15 inci maddesindeki düzenlemeden faydalanabilme imkanı bulunmakta iken gerek **Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10 uncu maddesindeki;** çocuklar, yaşlılar, özürllüer, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirlerin eşitlik ilkesine aykırı sayılmayacağına ilişkin düzenleme gerekse Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından Kurumumuza gönderilen 30/05/2019 tarih ve ... sayılı cevabi yazıdaki; başvuranın eşi, Şehit ...'a ait olan istihdam hakkından, yakınlarından hiç kimsenin faydalanmadığı, hak sahibi olan eşinin ve kardeşlerinin de bu hakların kullanımına ilişkin herhangi bir başvurusunun bulunmadığına ilişkin açıklaması göz önünde bulundurulduğunda merkezi yerleştirme sınavları ile memuriyete yerleşen, akabinde eşinin şehadeti üzerine şehit yakını statüsü kazanan başvuranın, bahse konu düzenlemeden faydalandırılmaması işleminin hakkaniyet ilkesi ile bağdaşmayacağı sonuç ve kanaatine ulaşılmıştır.

B. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

17. İyi yönetim ilkelerine 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin "İyi yönetim ilkeleri" başlıklı 6 ncı maddesinde yer verilmiş olup; söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirmede, şikâyet başvurusu kapsamında, idarenin, başvurana ilişkin işlemlerle ilgili bilgi ve belgeleri süresi içerisinde ve gerekçeli olarak kurumumuza gönderdiği, bu anlamda "kararların gerekçeli olması", "kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi" ve "makul sürede karar verme" ilkelerine uygun hareket ettiği ancak, başvuru sahibine verdiği cevapta idari işleme karşı hangi sürede hangi mercie başvurabileceğini göstermediği bu nedenle de karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi ilkesine uymadığı tespit edildiğinden, idarenin bahse konu ilkeye uygun davranması önerilmektedir.

VI. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN AÇIKLAMA A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

18. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, bu Tavsiye Kararının idareye tebliğ tarihinden itibaren 30 gün içinde idare tarafından herhangi bir eylem ya da işlem tesis edilmezse (varsa) dava açma süresinden kalan süre işlemeye devam edecek olup, Ankara İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

VII. KARAR

Açıklanan gerekçelerle **BAŞVURUNUN KABULÜNE;**

Başvuranın 3795 sayılı Kanun gereğince öğrenim durumu itibariyle ihraz ettiği tekniker kadrosuna atamasının yapılması yönünde **İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

Bu kararın gereği için **İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA** ve **bilgi için BAŞVURANA** tebliğine, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca; **İÇİŞLERİ BAKANLIĞI** tarafından bu karar üzerine tesis edilecek işlemin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisince karar verildi.

e-imzalıdır
Şeref MALKOÇ
Kamu Başdenetçisi